Střední škola zahradnická a technická Litomyšl

T. G. Masaryka 659, 570 13 Litomyšl

Komplexní analýza parku u Severočeského muzea v Liberci

Veronika Lenhartová

2011/2012

Obsah

1. Úvod 1
2. Základní údaje o objektu 2
2.1 Lokalizace 2
2.2 Vlastník 3
3. Analýza přírodních podmínek 3
4. Historie 4
5. Analýza kompozice 4
6. Kompoziční prvky v modelovém území 5
7. Analýza pohledové exponovanosti 6
8. Současný stav 6
9. Funkční využití 7
10. Obnova 7
11. Metodika práce 7
12. Závěr 8
13. Seznam použitých zdrojů 9

Přílohová část: A) Fotodokumentace
B) Kompoziční rozbor

1. Úvod

V této ročníkové práci se snažím provést komplexní analýzu parku u Severočeského muzea v Liberci.

Park jsem si vybrala proto, že se nachází kolem historicky zajímavé budovy.

Park sice není rozlohou moc velký, ale z dendrologického hlediska je zajímavý. Je zde pár zajímavých dřevin.

V práci se také budu snažit přiblížit současnou podobu parku i vysvětlení proč nemá téměř žádnou historii.

2. Základní údaje o objektu

2.1 Lokalizace

Park u Severočeského muzea se nachází v sídle Libereckého kraje, v Liberci 1- Starém městě, ulici Masarykově 437/11.

Mapa lokality:

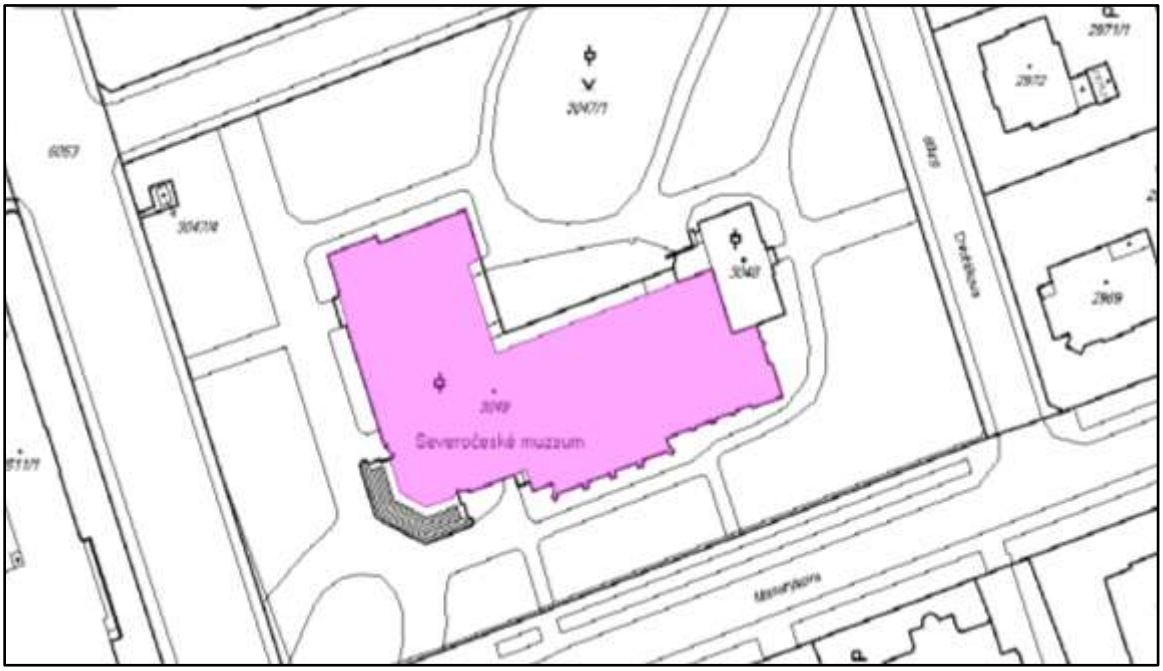

http://www.mapy.cz/#t=s&x=15.072076&y=50.774631&z=15&d=addr_9043197_1

2.2 Vlastník

Vlastnické právo na toto území má Liberecký kraj. Hospodaření se svěřeným majetkem kraje má Severočeské muzeum v Liberci, příspěvková organizace.

Mapa katastru:

http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=81F2A805&MarQParam0=367220505&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka

3. Analýza přírodních podmínek

V tomto parku se nachází kambizemový půdní typ, který je nejrozšířenější v celé ČR. Tato půda je vázaná na silně členité reliéfy. Nachází se ve svažitých podmínkách v hlavních souvrstvích svahovin magmatitů a metamorfitů a zpevněných sedimentárních hornin. Kambizemě se vyskytují v mírném humidním klimatickém pásmu. Co se týče zrnitosti, kambizemě patří mezi hlinité půdy. Původní vegetací jsou listnaté lesy (dubohabrové až horské bučiny).

Kvalifikace půd - půdní vrstva:
Kambizem je kyselá, podloží hornin jsou žuly (granitová řada).

Klimatická oblast:
Podle typu se jedná o chladnou klimatickou oblast, s velkým množstvím srážek během roku. Průměrná rychlost větru v 10m nad zemí je 3,5 m/s.

4. Historie

První archivované zmínky o parku jsou z prosince až března roku 1984 - 1985, kdy park prošel rozsáhlou rekonstrukcí. V této době probíhala celková rekonstrukce budovy Severočeského muzea. I když park obklopuje tuto historicky zajímavou budovu, tak zmínky o něm jsou prakticky nulové.

Většina parků v Liberci byla založena právě v 19. - 20. století většinou v urbanistickém stylu, ve kterém byl postaven i tento park. Ale postupnými úpravami a předělávkami se park stále měnil.

5. Analýza kompozice

I. vojenské (josefské) mapování - Čechy

První vojenské mapování z roků 1764-1768 a 1780-1783.
Liberec (*Reichenberg).* Při tomto mapování park ani budova ještě neexistovaly.

II. vojenské mapování - Františkovo

Druhé vojenské mapování proběhlo 1836-1852. Mapa je v měřítku 1: 28 800.
Při druhém vojenském mapování budova a park stále neexistovaly.

III. vojenské mapování - 1 : 75 000, mapový list 3654

Vojenské mapování proběhlo v 1. 9. roku 1964. Kružnice označuje místo kde od roku 1873 stojí muzeum. Podle historických údajů bylo na této ploše před výstavbou budovy koupaliště.

6. Kompoziční prvky v modelovém území

Tento park nijak nevyniká, je to malá plocha zeleně, která pouze dokresluje celkový pohled na budovu muzea.

„Bronzová busta prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka, umístěná na sloupu z okrového hořického pískovce před stejnobarevnou fasádou muzejní budovy. U příležitosti oslav 90. výročí vzniku Československé republiky zde byla dne 28. října 2008 odhalena, symbolicky přímo při ulici nesoucí dvě desetiletí jméno prvního československého prezidenta. Stalo se tak díky dlouholetému úsilí České besedy a jejího tajemníka Eduarda Anděla, který si již před mnoha lety předsevzal postavit Masarykův pomník i v Liberci, kde byly jeho předchozí dva památníky zničeny nacisty a komunisty“ (ŘEHÁČEK, 2003).

Popisky:

- Body v tomto parku označuje hlavně největší dřevina v parku, pomník T. G. Masaryka a dále stromořadí lemující hlavní silnici.
- Linie jsou hlavní cesty parku. Navzájem se protínají a navazují na sebe.
- Jako největší objem tu působí samotná budova muzea.
- Plochy parku jsou všechny větší travnaté plochy, parkoviště a prostor hl. vchodu muzea.

7. Analýza pohledové exponovanosti

Postavíme-li se na schody před hlavní vchod do muzea, můžeme vidět hned naproti sobě Městské lázně a po levé straně od lázní Masarykovu ulici směrem k centru města, Střední průmyslovou školu strojní a Vyšší odbornou školu a zdravotní středisko.
Po levé straně od Městských lázní lze z objektu vidět Husovu ulici a navazující Husovu základní školu. Dále po levé straně lze spatřit restauraci a pak už jen obytnou čtvrť, která obklopuje zbytek zadní části muzea, známá i pod jménem „královská“ nebo „vilová“ čtvrť.

Park a budovu muzea můžeme vidět ze Štefánikova náměstí od severní strany muzea a z Gorkého a Dvořákovy ulice, které leží na zadní straně parku.

8. Současný stav

Současný stav parku je dobrý.
Muzeum má vlastního zahradníka, který se stará jak o kosmetické úpravy zeleně, jako je stříhání živých plotů, tak i o údržbu laviček, osvětlení a cest.
Pokud zeleň vyžaduje složitější údržbu, jako jsou například zmlazovací řezy a další odborné práce, najímá muzeum specializované firmy (muzeum si najme vždy tu firmu, která je momentálně nejméně cenově náročná).
V parku se nenachází žádné květinové záhony, takže údržba zeleně se týká pouze dřevin a trávníku.
I když pracovník muzea udržuje park relativně dobře, z mého pohledu by mohl i lépe. Například na podzim cesty byly zasypané listím, a i když zahradník pak listí nakonec shrabal, trvalo mu to hodně dlouho.
Stejný problém byl v zimě. I když je v Liberci normální, že v zimě nastávají kalamity a jsou tam problémy s odklízením sněhu z veřejného prostranství, tak tento park jelikož je uprostřed zástavby, tudíž je chráněn ze všech stran, a ještě je krytý stromy, tak sněhu přímo v parku moc není. Sama jsem se o tom přesvědčila. V parku se ale v zimě nedalo chodit, protože cesty nebyly prohrnuté.
Takže i když mi bylo v muzeu sděleno, že pravidelné odklízení sněhu má zahradník též v popisu práce, tak tento úkol poněkud zanedbává.

9. Funkční využití

Vzhledem k tomu, že se park nachází u muzea, je každodenně navštěvován četnými skupinami lidí.

Park má funkci komunikační, kdy si lidé zkracují cestu přes park do obchodu, na zastávku MHD, do trafiky, apod. Dále pak plní funkci estetickou, kdy dokresluje celkový pohled na budovu muzea a zpříjemňuje i pohled na okolí zástavby rodinných domů. Dále má funkci relaxační, kdy park slouží k příjemným procházkám maminek s dětmi či pejskařů. Na druhou stranu negativní vlastností je i fakt, že hlavně v nočních hodinách do parku chodí mladší občané popíjet a vesměs užívat všelijaké návykové látky.

Dále park občas slouží i jako reprezentativní plocha, když se v muzeu koná nějaká větší výstava, mohou se vyskytovat nějaká umělecká díla i u hlavního vchodu muzea.

10. Obnova

Hlavní obnova parku se konala v roce 1985. Park do té doby byl neudržovaný a v žalostném stavu. Po celkové rekonstrukci se park stále udržuje v této podobě. Změny nastaly pouze v roce 2001, kdy v přední části parku nastaly menší úpravy zeleně kvůli celkové rekonstrukci depozitáře.

Pokud bych chtěla na tomto parku něco změnit, byla by to určitě část u zadní strany muzea. Na tomto místě jsou početné keřové skupiny, které lákají mládež dělat si z ní úkryty na různé výtržnosti. Pokud by se tento prostor více prosvětlil, určitě by se těmto věcem v jisté míře předešlo.

11. Metodika práce

Při hledání informací jsem se nejdříve snažila najít záchytné body na internetu. Dále jsem si domluvila schůzku v knihovně muzea a navštívila paní knihovnici Alenu Beňadikovou, kterou jsem požádala o pomoc. Paní knihovnici zaujala moje prosba o najití informací na ročníkovou práci natolik, že neváhala a ochotně mi pomáhala s hledáním. Hledala jsem převážně v literatuře a v materiálech rekonstrukce parku. Některé body jsem sama vypozorovala a zaznamenala.

12. Závěr

V této práci jsem se snažila provést komplexní analýzu paku u Severočeského muzea. Díky ochotě paní Beňadikové se mi to doufám podařilo.

I když jsem si myslela, že informací o tomto parku bude hodně, už jenom díky tomu, že obklopuje tak historicky zajímavou budovu, mě velice překvapila skutečnost, že tento park vůbec nikoho nezajímá.

V muzeu mi bylo řečeno, že jsem první, kdo se o něco takového pokouší, a i proto hledání informací nebylo snadné.

Nejzajímavější pro mě určitě bylo to, že jsem mohla vidět ze studovaných materiálů, co všechno je potřeba zjistit pro rekonstrukci parku, a jak vypadá dendrologický průzkum.

Asi nejzajímavější na tomto parku je jeho místo. Leží totiž u tzv. „zlatého kříže“, to jsou ulice Masarykova a Vítězná, které v minulosti patřily mezi hlavní a poněkud bohatýrské trasy.

Bohužel ale faktem je, že park dnes slouží jen jako okrasná plocha kolem muzea, popřípadě krátkodobě relaxační místo.

13. Seznam použitých zdrojů

ŘEHÁČEK, M., PILOUS, J. *Procházka do Lidových sadů.* 1. vydání. Liberec: Akrman, 2010. 144 s. ISBN 978-80-254-8645-0.

SVATOPLUK, T., RUDA, V. *Liberec minulosti a současnosti.* 2. vydání. Liberec: Severočeské nakladatelství, 1980. 312 s. ISBN

1. http://cs.wikipedia.org/wiki/Kambizem%C4%9B
2. http://geoportal.gov.cz/web/guest/map#
3. http://mapy.cz/#x=15.073054&y=50.774208&z=15&d=stre_101160_1&t=s&q=Liberec%20masarykova&qp=10.578697_48.397103_20.309006_51.032374_6
4. http://nahlizenidokn.cuzk.cz/MapaIdentifikace.aspx?x=-687114&y=-973313&l=KN

Přílohová část:

A) Fotodokumentace

Obr. 1: Pohled na hlavní vchod muzea. Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 2: Severní stana muzea, v popředí Quercus palustris. Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 3: Pohled na zadní stranu muzea, s keřovými skupinami Carpinus betulus.
Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 4: Přední strana parku, pohled k hlavnímu vchodu. Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 5: Pohled na boční stranu parku s lavičkami. Foto: Lenhartová Veronika,

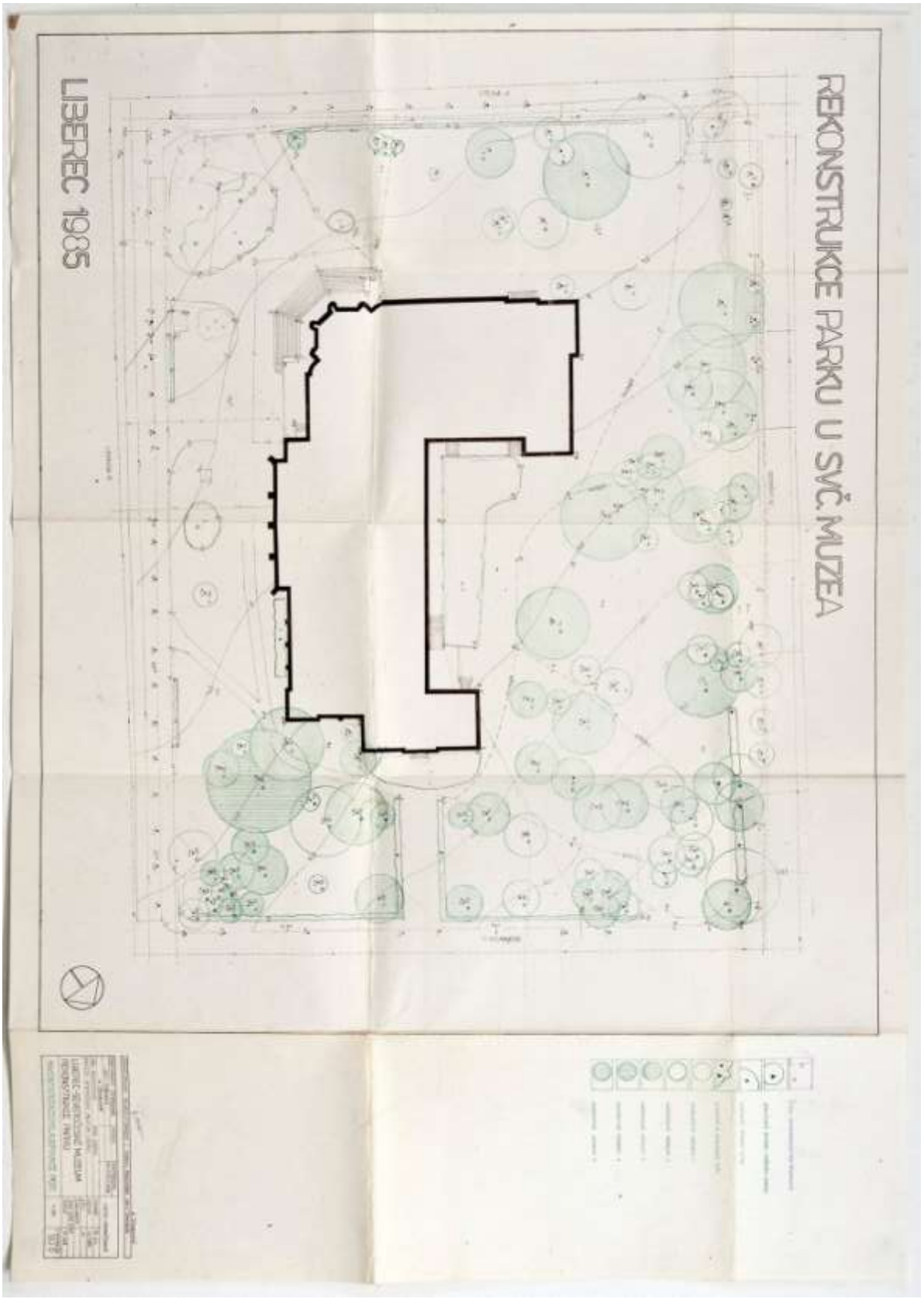
13. 3. 2012

Obr. 6: Jižní strana parku, v popředí bronzová busta T. G. Masaryka. Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 7: Celkový pohled na jižní stranu muzea. Foto: Lenhartová Veronika, 13. 3. 2012

Obr. 8: Plán rekonstrukce parku u Severočeského muzea z roku 1985.
Foto: Anna Baldová, 19. 3. 2012

B) Kompoziční rozbor

S↑

Legenda:	
bod	
linie	
objem	
plocha	

Střední škola zahradnická a technická Litomyšl	
Jméno: Veronika Lenhartová	Třída: 2. TC
Měřítko: 1:945	